

Sønderhå-Hørsted Sparekasse

Årsrapport

2018

CVR 21 24 91 14

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Selskabsoplysninger	3
Ledelsesberetning	4
Ledelsespåtegning	10
De uafhængige revisorers revisionspåtegning	11
Resultat- og totalindkomstopgørelse	15
Balance	16
Egenkapitalopgørelse	17
Kapitalkrav, kernekapital, kapitalgrundlag og solvens	18
Noter anvendt regnskabspraksis	19
Noter væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder	29
Noter til resultat- og totalindkomstopgørelsen	31
Noter til balancen	36
Noter øvrige oplysninger	40
Noter hoved- og nøgletal	45
Repræsentantskab	46

SELSKABSOPLYSNINGER

Navn	Sønderhå-Hørsted Sparekasse Legindvej 86, Sønderhå 7752 Snedsted Tlf. 97 93 90 11, fax 97 93 90 98 Cvr. 21 24 91 14 Internet: www.sdrhaa.dk Mail: sdrhaa@sdrhaa.dk
Bestyrelse	Carsten Kobberø, Oddesundvej 218, Koldby (formand) Preben Mulberg Næsgaard, Hatten 5, Thisted (næstformand) Jørgen Munk Christensen, Porsevej 7, Vorupør Verner Husted, Åbrovej 38, Sønderhå Erik Dalbro Møller, Rønheden 17, Bedsted Niels Møller, Damsgårdsvej 6, Sønderhå Ann Møller Nørgaard, Degnevænget 22, Koldby
Direktion	Per Nørgaard Nielsen
Personale	Lone Højbak Vita Lauge Jensby Anni Vinther Jeppesen Jørgen Jørgensen Alice Klausen Gitte Larsen Tom Pedersen Michael Frank Helle Dahl Laustsen Lise Josefsen Dorte N. Mundbjerg Holger V. Munk
Revision	Beierholm Statsautoriseret Revisionspartnerselskab Voergårdvej 2 9200 Aalborg

LEDELSESBERETNING

Hovedaktivitet

Sønderhå-Hørsted Sparekasses hovedaktivitet er at udbyde finansielle produkter til private kunder samt erhvervsvirksomheder i lokalområdet. Sønderhå-Hørsted Sparekasse betragter hele Thy og Mors som lokalområdet, men i forlængelse af den teknologiske udvikling er en del af forretningsomfanget dog spredt ud over hele landet.

Rådgivning med udgangspunkt i den enkelte kunde er et kerneområde.

Sparekassens forretning er bygget op omkring gode og lange relationer, redelighed og det lange, seje træk i stedet for hurtige og risikable kortsigtede gevinster.

Usædvanlige forhold

Der har i 2018 ikke været usædvanlige forhold, der har påvirket indregning og måling af resultat og balanceposter mv.

Udviklingen i aktiviteter og økonomiske forhold

Resultatopgørelse

2018 blev det år, hvor alle tidligere rekorder blev slået. For 4. år i træk kan Sønderhå-Hørsted Sparekasse melde om rekordresultat.

En støt og rolig udvikling gennem mange år, er hovedårsagen til, at sparekassen kommer ud med det bedste resultat nogensinde.

Overskuddet før skat for 2018 lyder således på 11.675 tkr., væsentligt bedre end overskuddet før skat i 2017 som lød på 8.400 tkr. Når skatten er betalt er overskuddet på 9.602 tkr. mod 6.909 tkr. i 2017.

Der konstateres et forøget forretningsomfang, idet netto renteindtægterne på 15.844 tkr. er stigende i forhold til 2017, hvor de lød på 14.734 tkr. Dette afspejler øget aktivitet til bolig- og billån, samt også nye erhvervsudlån til gode projekter. Sparekassen har fortsat udgifter ved at placere overskudslikviditet i kreditinstitutter.

Netto rente- og provisionsindtægter viser en meget tilfredsstillende udvikling fra 21.860 tkr. i 2017 til 23.356 tkr. i 2018. Denne positive udvikling kan henføres til et stigende aktivitetsniveau på alle vore primære kerneområder som er bolig, pension og investering. Sparekassen nyder godt af aktivitetsniveau på omsætning af ejendomme, hvor det er glædeligt at konstatere, at ejendomme som for nogle år siden ikke kunne omsættes, igen ser ud til at blive handlet til gavn for vores lokalområde.

Rekordresultatet er hjulpet rigtig godt på vej af en positiv kursregulering af Sparekassens fondsbeholdning på 535 tkr.

Mens netto rente- og provisionsindtægterne og det samlede forretningsomfang steg, viser regnskabet for 2018, at Sparekassens omkostninger til personale og administration er faldet fra 16.086 tkr. i 2017 til 15.419 tkr. i 2018.

LEDELSESBERETNING

Resultatopgørelse, fortsat

Sparekassen har i 2018 investeret yderligere i IT og markedsføring. Vi konstaterer ret store omkostninger til IT til sikkerhedssystemer, som modsvarer den øgede risiko for cyber-kriminalitet. Endvidere har øgede lovgivningsmæssige krav betydet yderligere udgifter til uddannelsesprogrammer og det vil vi fortsætte med her i 2019. Sparekassens medarbejdere har været igennem et uddannelsesforløb, så vi kan være godt rustet til at yde den allerbedste og korrekte rådgivning til hver enkelt kunde. Sparekassen ønsker således, at medarbejderstaben skal være tilpasset og uddannet, således at vi har tid til kunderne og vi kan og vil yde kvalificeret rådgivning.

Sparekassens kunder har generelt en meget sund økonomi. I regnskabet for 2017 blev der på posten nedskrivninger på udlån og tilgodehavende tilbageført 454 tkr., og for regnskabet i 2018 kan der på denne post igen tilbageføres, denne gang 3.400 tkr., så det kan konstateres, at der er blevet endnu længere mellem de kunder, der ikke evner at tilbagebetale deres gæld til tiden. Som følge af udviklingen i landbrugssektoren omfatter årets nedskrivninger et ledelsesmæssigt skøn for landbrugssektoren.

Årets skat er udgiftsført med 2.073 tkr., hvorved årets resultat efter skat er opgjort til 9.602 tkr. svarende til en forrentning af egenkapitalen, korrigeret for de nye IFRS9 regler, på 11,7% mod et tilsvarende positivt resultat efter skat i 2017 på 6.909 tkr., svarende til en forrentning af egenkapitalen på 9,2%.

Årets overskud efter skat på 9.602 tkr. foreslår bestyrelsen/repræsentantskab fordelt med renter til garantierne for 739 tkr. og overført til egenkapitalen for 8.863 tkr.

Balance

Den samlede balance udgør 552.281 tkr. ultimo 2018 mod 487.687 tkr. ultimo 2017 – en stigning på 13,2%.

Sparekassens udlån er, korrigeret for de nye IFRS9 regler, steget fra 286.785 tkr. primo 2018 til 311.542 tkr. ultimo 2018. En udlånsstigning på 8,6% som er tilfredsstillende i et stagnerende marked. Vore kunder indbetaler ekstraordinært på eksisterende lån, men en stabil tilvækst af nye kunder har bidraget til at udlånet trods alt er steget.

Kundernes trang til opsparing giver sig også udslag i Sparekassens bøger, således er indlånet steget med 42.244 tkr. til 439.831 tkr. svarende til en stigning på godt 10,6%. Dette tal er ekskl. puljeordninger. Kunderne udviser stor fornuft med god opsparing. Sparekassen har derudover registreret, at kundernes interesse for investering er øget markant.

Udviklingen i sparekassens forretningsomfang anses som tilfredsstillende, og væksten i tilstrømningen af nye kunder kan tilskrives "ambassadør-effekten". Sparekassen har fortsat et solidt indlånsoverskud i forhold til udlån. LCR-dækningsgraden er opgjort til 1.573,5, hvor lovkravet er 100%.

Sønderhå-Hørsted Sparekasses samlede forretningsomfang (udlån, indlån og stillede garantier) er steget fra 775.713 tkr. ultimo 2017 til 861.351 tkr. ultimo 2018, svarende til en stigning på 11%.

Af den samlede egenkapital på 87.889 tkr. udgør den indskudte garantkapital 19.622 tkr. ultimo 2018 mod 17.315 tkr. ultimo 2017 - en stigning på 13,3%.

LEDELSESBERETNING

Balance, fortsat

Garantkapitalen er med til at styrke Sparekassens egenkapital, og vi er naturligvis glade for den støtte og opbakning som garantterne yder. Sparekassen er ikke afhængig af garantkapitalen, men det betyder bestemt ikke, at vi ikke ønsker denne. En god fordeling mellem garantkapital og ”rigtig” egenkapital er med til at sikre, at Sparekassen hele tiden har et tilstrækkeligt råderum.

Kapitalforhold og solvens

Kapitalgrundlaget er opgjort til mod 75.409 tkr. ultimo 2018 mod 67.909 tkr. ultimo 2017.

Risikoeksponeringen er ultimo 2018 opgjort til 353.839 tkr.

Sparekassens solvens udgør 21,3% ultimo 2018, mod 21,4% ultimo 2017.

Sønderhå-Hørsted Sparekasse anvender standardmetoden for opgørelse af kreditrisici og basisindikatormetoden for opgørelse af operationelle risici, ved opgørelse af de risikovægtede poster. Sparekassen har vurderet, at der ikke på nuværende tidspunkt er behov for gradvis at indføre mere avancerede modeller.

Sønderhå-Hørsted Sparekasses individuelle solvensbehov jf. FIL §124, stk. 4 er opgjort til 10,43% mod 11,22 % ultimo 2017.

Sparekassen vil i de kommende år i betydeligt omfang blive påvirket af stigende kapitalkrav, herunder kapitalbevaringsbufferen, indfasning den kontracykliske kapitalbuffer samt NEP-tillæg. NEP-kravet, er et udtryk for hvor stor en polstring – målt i forhold til de risikovægtede eksponeringer – et pengeinstitut skal have. For pengeinstitutter med en balance på mindre end 3 mia. euro fastsætter Finanstilsynet NEP-tillægget i intervallet 3,5-6 % med et gennemsnit på 4,7 %. Finanstilsynet har i december 2018 fastsat sparekassens individuelle NEP-tillæg til 3,8 procent, der indføres fra 2019 til 2023. Tillægget opgøres årligt af Finanstilsynet og vil blive opgjort igen i løbet af 2019 med baggrund i sparekassens indberetninger for 2018. Det samlede NEP-krav - kapitalkrav inklusiv NEP-tillæg - forventes primo 2023 at være i niveauet 23 procent, der udgøres af solvensbehov, kapitalbevaringsbuffer samt NEP-tillæg. Sparekassen forventer ikke problemer med at opfylde de stigende kapitalkrav.

Sønderhå-Hørsted Sparekasse vil offentliggøre det interne solvens- og kapitalbehov på sparekassens hjemmeside www.sdrhaa.dk. i løbet af første kvartal 2019.

Betydningsfulde hændelser efter regnskabsårets afslutning

Fra balancedagen og frem til aflæggelse af regnskabet for 2018 er der ikke indtrådt forhold, som ændrer vurderingen af årsrapporten.

LEDELSESBERETNING

Usikkerhed ved indregning og måling

Den væsentligste usikkerhed ved indregning og måling knytter sig til nedskrivninger på udlån og tilgodehavender.

Sparekassen arbejder løbende med forbedring af metoder og datagrundlag for indregning og måling af udlån og andre tilgodehavender, og vurderer, at usikkerheden er på et niveau, der er af uvæsentlig betydning for årsrapporten. Der henvises til beskrivelsen i noten på side 29.

Forventet udvikling i 2019

2018 bød på en yderst tilfredsstillende vækst og et særdeles godt resultat.

Vi oplever dagligt en rigtig god og positiv stemning blandt vore kunder. Det er vi naturligvis meget glade for. Men én ting er vores egen fornemmelse – noget andet er, hvad kunderne i virkeligheden mener. En tilfredshedsundersøgelse har dokumenteret, at Sønderhå-Hørsted Sparekasse har nogle af pengeinstituttsektorens mest tilfredse og loyale kunder.

Som lokal Sparekasse står vi godt rustet med en dygtig og veluddannet medarbejderstab og efter endnu et år, hvor egenkapitalen er styrket yderligere, fremstår Sønderhå-Hørsted Sparekasse som et særdeles solidt pengeinstitut.

Der forventes i 2019 et resultat før skat på 8.100 tkr.

Det samlede forretningsomfang forventes at være på uændret niveau.

Videnressourcer

Sønderhå-Hørsted Sparekasses fremtidige udvikling er afhængig af, at sparekassen også fremover kan tiltrække den nødvendige kvalificerede arbejdskraft til varetagelse af sparekassens hovedaktivitet. Organisation og medarbejdersammensætning er tilfredsstillende. I betragtning af sparekassens størrelse med 13 ansatte, hvor der ikke er meget plads til specialistfunktioner, fungerer dagligdagen tilfredsstillende.

Specialistviden indhentes i fornødent omfang hos sparekassens samarbejdspartnere.

Særlige risici

Sønderhå-Hørsted Sparekasse er eksponeret overfor forskellige risici, hvoraf de væsentligste risici vedrører kreditrisici, markedsrisici samt likviditetsrisici.

Sparekassens risikostyring sker i overensstemmelse med blandt andet bestemmelserne i §71 bekendtgørelsen samt de politikker, rammer og instrukser, som er fastlagt af sparekassens bestyrelse. Formålet er at minimere de tab, som kan opstå som følge af uforudsete hændelser indenfor de enkelte risikoområder.

Den daglige styring varetages af direktionen efter instruks fra bestyrelsen. Der sker løbende rapportering fra direktionen til bestyrelsen.

For mere detaljerede oplysninger om sparekassens risici henvises til note 17.

LEDELSESBERETNING

Kapitaldækningsregler / CRD IV / CRR

Som led i kapitaldækningsreglerne skal sparekassen opfylde en række specificerede oplysningskrav om sparekassens risici. Samtlige oplysninger i henhold til oplysningskravene, fremgår af sparekassens hjemmeside www.sdrhaa.dk i en særskilt udarbejdet Risikorapport.

Vederlag til ledelsen

For at tiltrække og fastholde sparekassens ledelsesmæssige kompetencer er direktionens og ledende medarbejderes aflønning fastlagt under hensyntagen til arbejdsopgaver, værdiskabelse og vilkår i sammenlignelige virksomheder.

Ledelsens aflønning er nærmere beskrevet i årsregnskabet's note 5. Sparekassens ledelse har udarbejdet en lønpolitik og -praksis for aflønning af ledelsen og andre ansatte med indflydelse på sparekassens risikoprofil.

LEDELSESBERETNING

Tilsynsdiamanten

Finanstilsynet har med Tilsynsdiamanten opstillet fem pejlemærker for, hvad der som udgangspunkt må anses for værende pengeinstitutvirksomhed med forhøjet risiko.

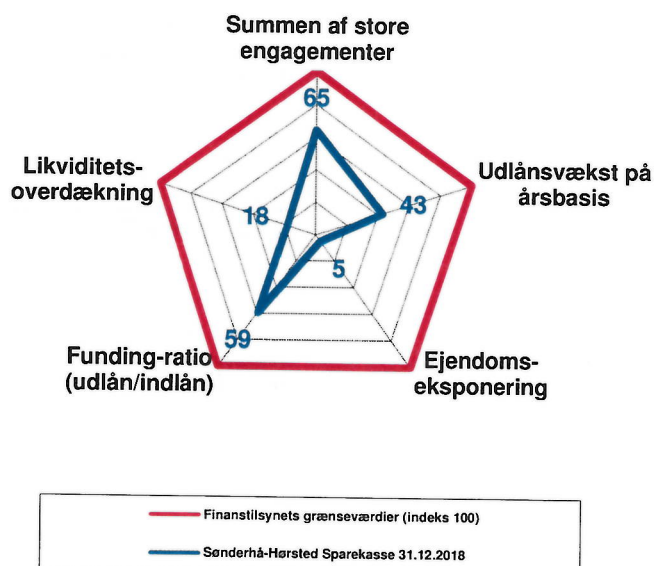
Sønderhå-Hørsted Sparekasse har siden Finanstilsynet lancerede tilsynsdiamanten anvendt blandt andet disse pejlemærker i sparekassens risikostyring og ligger med god margin inden for de fem grænseværdier.

Af nedenstående ses vores eksponeringer i forhold til Tilsynsdiamantens grænseværdier:

Grænseværdier	Finanstilsynet	Sparekassen	Indeks
Summen af store eksponeringer (Maks. værdi i forhold til basiskap.)	175%	113%	65
Udlånsvækst (Maks. værdi om året)	20%	9%	43
Ejendomseksponering (Maks. værdi af de samlede udlån)	25%	1%	5
Stabil funding (Udlån i forhold til indlån/egenkapital)	100%	59%	59
Likviditetsoverdækning (Min. værdi)	100%	548%	18

Sparekassen overholder alle fem pejlemærker.

Grafisk fremstilling af pengeinstitutts placering i Tilsynsdiamanten:

LEDELSESPÅTEGNING

Vi har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 2018 for Sønderhå-Hørsted Sparekasse.

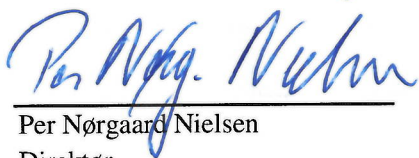
Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 og af resultatet for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som sparekassen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Sønderhå, den 19. februar 2019

Per Nørgaard Nielsen
Direktør

Bestyrelse

Carsten Kobberv (formand)

Preben Mulberg Næsgaard (næstformand)

Verner Husted

Jørgen Munk Christensen

Erik Dalbro Møller

Niels Møller

Ann Møller Nørgaard

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til Repræsentantskabet i Sønderhå-Hørsted Sparekasse

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Sønderhå-Hørsted Sparekasse for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, kapitalgrundlag og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af sparekassen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser, som omhandlet i artikel 5, stk. 1 i forordning (EU) nr. 537/2014.

Vi blev første gang valgt som revisor for Sønderhå-Hørsted Sparekasse den 23.02.2017 for regnskabsåret 1. januar 2017 til 31. december 2017. Vi er genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 2 år frem til og med regnskabsåret 1. januar 2018 - 31. december 2018.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 2018. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Værdiansættelse af udlån, herunder nedskrivninger

Regnskabsmæssig værdi af udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris udgør t.DKK 311.542. Regnskabsposten er væsentlig og er forbundet med betydelige skøn vedrørende vurdering af eventuelle nedskrivningsbehov, hvorfor forholdet er anset for et af de mest betydelige ved revisionen.

Som følge af implementeringen af IFRS 9 foretages der fra 1. januar 2018 nedskrivninger til forventede tab på udlån mod tidligere alene til indtrufne tab. Den akkumulerede effekt af ændringen fra tidligere år er indregnet i egenkapitalen pr. 1. januar 2018, mens nedskrivninger for året 2018 løbende er indregnet i resultatopgørelsen. Der henvises til årsregnskabets balance på side 16, note 6 på side 33-35 og anvendt regnskabspraksis på side 19.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Centrale forhold ved revisionen, fortsat

Vores behandling i revisionen

Vores væsentligste revisionshandlinger vedrørende værdiansættelse af udlån, herunder nedskrivninger, har været:

- Gennemgang og vurdering af den akkumulerede effekt af sparekassens nedskrivninger pr. 1. januar 2018, som er indregnet i egenkapitalen samt de løbende nedskrivninger, der er udgiftsført i 2018. Gennemgangen omfattede en vurdering af ”Erklæring om SDC A/S’ IFRS 9-model” afgivet af datacentralens uafhængige revisor.
- Test af, at sparekassens forretningsgange omkring tildeling af bonitetskarakterer på de enkelte udlån har fungeret tilfredsstillende, herunder at sparekassen rettidigt får identificeret de eksponeringer, der har et nedskrivningsbehov.

Testen har taget udgangspunkt i dels en risikobaseret tilgang og en tilfældig stikprøve. Den risikobaserede tilgang har især fokuseret på følgende eksponeringer:

- sparekassens største eksponeringer,
- eksponeringer i risikofyldte brancher, som er defineret som landbrugseksponeringer og ejendomseksponeringer,
- eksponeringer, der udviser svagheder i form af negativ udvikling i regnskabstal, overtræk, restancer eller lignende.
- Test af sparekassens forretningsgange omkring nedskrivningsberegning på eksponeringer, hvorpå der er konstateret objektiv indikation for værdiforringelse.
- Kontrol af at beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis af udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris på side 19, væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder side 29, samt især note 17 og 18 omhandlende kreditrisici er i overensstemmelse med lovgivningens krav og giver et retvisende billede af sparekassens kreditrisici.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse lov om finansiell virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere sparekassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere sparekassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

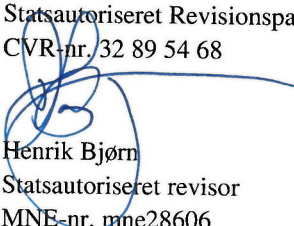
Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med lovgivningens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Aalborg, den 19. februar 2019

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 32 89 54 68

Henrik Bjørn

Statsautoriseret revisor

MNE-nr. mne28606

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet, fortsat

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om sparekassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at sparekassen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskaberne for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSE

	Note	2018 tkr.	2017 tkr.
Renteindtægter	1	16.661	15.812
Renteudgifter	2	817	1.078
NETTO RENTEINDTÆGTER		15.844	14.734
Udbytte af aktier mv.		293	20
Provisionsindtægter	3	8.238	7.869
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter		1.019	763
NETTO RENTE- OG PROVISIONSINDTÆGTER		23.356	21.860
Kursregulering	4	535	2.410
Udgifter til personale og administration	5	15.419	16.086
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver		190	238
Andre driftsudgifter		7	0
Nedskrivning på udlån tilgodehavender mv.	6	-3.400	-454
RESULTAT FØR SKAT		11.675	8.400
Skat	7	2.073	1.491
ÅRETS RESULTAT		9.602	6.909
TOTALINDKOMSTOPGØRELSE			
Årets resultat		9.602	6.909
ÅRETS TOTALINDKOMST		9.602	6.909
FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING			
Udbytte for regnskabsåret		739	663
Overført til egenkapital		8.863	6.246
ANVENDT I ALT		9.602	6.909

BALANCE

	Note	2018 tkr.	2017 tkr.
AKTIVER			
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker		49.021	49.183
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	8	59.661	55.983
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	9	311.542	289.396
Obligationer til dagsværdi	10	83.427	56.201
Aktier mv.	10	26.304	31.112
Aktiver tilknyttet puljeordninger	11	13.579	0
Grunde og bygninger i alt	12	1.988	2.044
Domicilejendomme		1.988	2.044
Øvrige materielle aktiver	13	88	223
Aktuelle skatteaktiver		1.532	68
Udskudte skatteaktiver	16	0	12
Andre aktiver		2.833	1.287
Periodeafgrænsningsposter		2.306	2.178
AKTIVER		552.281	487.687
PASSIVER			
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	12	0	0
Indlån og anden gæld	15	439.831	397.587
Indlån i puljeordninger	11	13.579	0
Aktuelle skatteforpligtelser		0	0
Andre passiver		7.914	8.899
GÆLD		461.324	406.486
Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser		2.534	2.175
Hensættelser til tab på garantier		255	0
Hensættelser til udskudt skat	16	279	0
Hensatte forpligtelser i alt		3.068	2.175
Garantikapital		19.622	17.315
Overført overskud		67.528	61.048
Foreslået udbytte		739	663
EGENKAPITAL		87.889	79.026
PASSIVER		552.281	487.687

EGENKAPITALOPGØRELSE

	Garanti- kapital	Overført resultat	Foreslået udbytte	I alt
Egenkapital primo 2017	15.474	54.850	519	70.843
Kapitaltilførsel	1.841	0	0	1.841
Årets resultat	0	6.246	663	6.909
Udbetalt udbytte	0	-48	-519	-567
Egenkapital ultimo 2017	17.315	61.048	663	79.026
Ændring i regnskabspraksis, IFRS9	0	-2.383	0	-2.383
Egenkapital primo 2018	17.315	58.665	663	76.643
Kapitaltilførsel	2.307	0	0	2.307
Årets resultat	0	8.863	739	9.602
Udbetalt udbytte	0	0	-663	-663
Egenkapital ultimo 2018	19.622	67.528	739	87.889

KAPITALKRAV, KERNEKAPITAL, KAPITALGRUNDLAG OG SOLVENS

	2018 tkr.	2017 tkr.
Kapitalkrav iht. CRR artikel 92	28.307	25.377
Det oplyste kapitalkrav udgør 8% af den samlede risikoeksponering (solvenskravet)		
Egentlig kernekapital før fradrag	87.889	79.026
Udnyttelse af nettoramme til indløsning af garantkapital	0	0
Regulering for garantudbytte	-739	-663
Regulering for udskudt skat	0	-12
Forsigtig værdiansættelse	-110	-87
Øvrige fradrag	-11.631	-10.355
Egentlig kernekapital	75.409	67.909
Kernekapital	75.409	67.909
Kapitalgrundlag	75.409	67.909
Kreditrisiko	286.548	257.470
Markedsrisiko	23.694	18.606
Operationel risiko	43.597	41.131
Risikoeksponering	353.839	317.207
Nøgletal		
Egentlig kernekapitalprocent	21,3%	21,4%
Kernekapitalprocent	21,3%	21,4%
Kapitalprocent	21,3%	21,4%

Kapital- og kernekapitalprocenter er opgjort efter gældende lovgivning på opgørelsestidspunkterne.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Note

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

1

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner og er afrundet til nærmeste 1.000 kr.

ÆNDRINGER I ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Anvendt regnskabspraksis er pr. 1. januar 2018 ændret som følge af ændringer til regnskabsbekendtgørelsen. Ændringerne medfører nye bestemmelser om klassifikation og måling af finansielle instrumenter, herunder nedskrivninger på udlån samt regnskabsmæssig sikring. Implementeringen af ændringerne til regnskabsbekendtgørelsen har ikke haft konsekvenser for klassifikationen af finansielle instrumenter, men har haft en væsentlig indvirkning på måling af udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn samt garantier som følge af nye bestemmelser for kredittab. Ændringen har medført en forøgelse af korrektivkontoen med 3,1 mio.kr. Effekten er i overensstemmelse med overgangsbestemmelserne indregnet direkte på egenkapitalen, hvorfor denne pr. 1. januar 2018 er reduceret med 2,4 mio.kr. efter skat. Den regnskabsmæssige effekt fremgår af tabellen nedenfor:

Balance	31.12.2017	01.01.2018	01.01.2018
Aktiver	Hidtidig praksis	Effekt af ændring	Ny praksis
Tilgodehavende hos kreditinstitutter og centralbanker	55.983	-85	55.898
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	289.396	-2.611	286.785
Udskudte skatteaktiver	12	672	684
Passiver			
Hensættelse til tab på garantier	0	359	359
Egenkapital	79.026	-2.383	76.643

Der er ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal for tidligere perioder, idet det ikke er vurderet muligt at anvende nedskrivningsbestemmelserne tilbage i tid. Sammenligningstallene for finansielle aktiver og forpligtelser følger derfor den regnskabspraksis, som er beskrevet i årsrapporten for 2017, hvortil der henvises.

Der er ud over de ændringer, som er beskrevet ovenfor, ikke ændringer i anvendt regnskabspraksis i forhold til årsrapporten for 2017.

Klassifikation og måling af finansielle instrumenter

Efter de nye IFRS9-forenelige regnskabsregler foretages klassifikation og måling af finansielle aktiver på baggrund af de kontraktmæssige betalingsstrømme fra de finansielle aktiver og instituttets forretningsmodel for de finansielle aktiver.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Klassifikation og måling af finansielle instrumenter, fortsat

Dette betyder, at finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger udelukkende består af rente og afdrag på de udestående beløb, skal klassificeres og måles i henhold til en af følgende forretningsmodeller:

- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning om at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, der udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb. Finansielle aktiver, som indgår i denne kategori, måles efter første indregning til amortiseret kostpris.
- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning, der kan opfyldes både ved at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, som udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb, og ved at sælge de finansielle aktiver. Finansielle aktiver, som indgår i denne kategori, måles efter første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke henhører under en af ovennævnte forretningsmodeller, måles efter første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. Herunder indgår finansielle aktiver, der indgår i en handelsbeholdning; finansielle aktiver, der besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne og en forretningsmodel, hvor finansielle aktiver styres, og resultatet vurderes på basis af dagsværdier.

Finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger ikke udelukkende består af rente og afdrag på de udestående beløb, måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. I denne kategori indgår kapitalandele, afledte finansielle instrumenter og fordringer med særlige indfrielsesvilkår, herunder konverteringsret, eller hvor afkastet er baseret på andet end en almindelig anerkendt rente.

Omklassificeringen mellem de ovenstående målingskategorier foretages på baggrund af en vurdering af, om der er sket ændringer i den forretningsmæssige målsætning med de enkelte finansielle aktiver.

Sparekassens udlån og tilgodehavender måles uændret til amortiseret kostpris. Øvrige finansielle aktiver måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen som følge af, at de indgår i en handelsbeholdning, eller fordi betalingsstrømmene ikke udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb. Sparekassen har ikke finansielle aktiver, der omfattes af målingskategorien med indregning af finansielle aktiver til dagsværdi gennem anden totalindkomst.

Klassifikation af finansielle forpligtelser skal enten ske til amortiseret kostpris eller til dagsværdi gennem resultatopgørelsen efter første indregning. Følgende finansielle forpligtelser skal indregnes til dagsværdi gennem resultatopgørelsen:

- Forpligtelser, der indgår i handelsbeholdningen
- Forpligtelser med et eller flere indbyggende afledte finansielle instrumenter, som ikke lader sig adskille fra hovedkontrakten, eller hvor en separat måling af henholdsvis hovedkontrakt og det indbyggede finansielle instrument ikke er mulig.

Øvrige finansielle forpligtelser måles efter første indregning til amortiseret kostpris.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Regnskabsposten består af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager.

Udlån måles ved første indregning til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen af udlånet samt fradrag for modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente. Efterfølgende måles udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris fratrasket det forventede kredittab.

Reguleringer til imødegåelse af tab som følge af kreditrisiko indregnes i resultatopgørelsen under regnskabsposten nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender mv.

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn

Der er som følge af ændringer i regnskabsbekendtgørelsen implementeret ny praksis for nedskrivninger på udlån og tilgodehavender samt hensættelser på garantier og kredittilsagn.

Nedskrivninger og hensættelser blev tidligere foretaget når der var indtruffet objektive indikationer på værdiforringelse. Som følge af ændringerne foretages nedskrivninger og hensættelser baseret på det forventede kredittab i forhold til kreditrisikoen. Kreditrisikoen udgør sandsynligheden for, at låntager misligholder sine betalingsforpligtelser. Denne ændring medfører, at der allerede på tidspunktet for første indregning foretages en nedskrivning for forventet tab. I den nedenstående beskrivelse omtales både nedskrivninger på udlån og tilgodehavender og hensættelser på garantier og kredittilsagn under fællesbetegnelsen, nedskrivninger.

Opgørelsen af det forventede kredittab afhænger af, om der er indtruffet en væsentlig stigning i kreditrisikoen siden første indregning. Opgørelsen af nedskrivninger følger en model med tre stadier:

- Stadie 1 omfatter aktiver, hvor der ikke er sket en betydelig stigning i kreditrisiko. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i 12 måneder.
- Stadie 2 omfatter aktiver, hvor der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i aktivets levetid.
- Stadie 3 omfatter kreditforringede aktiver. I dette stadie beregnes nedskrivningerne baseret på en individuel vurdering af kredittabet i aktivets levetid.

Der har i regnskabsperioden ikke været ændringer i væsentlige antagelser og vurderingsmetoder, som blev lagt til grund for opgørelsen i forbindelse med overgangen til de nye nedskrivningsregler 1. januar 2018.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender føres på en korrektivkonto, som modregnes under udlån, og hensættelser på garantier og uudnyttede kredittilsagn indregnes som en forpligtelse. I resultatopgørelsen indregnes nedskrivninger og hensættelser under posten nedskrivninger på udlån.

Stadieinddeling

Stadieinddelingen er baseret på instituttets rating-modeller i form af PD-modeller udviklet af datacentralen og den interne kreditstyring. Følgende principper ligger til grund for inddelingen i stadie 2 og 3.

Betydelig stigning i kreditrisiko (Stadie 2)

Udlån og andre tilgodehavender er inddelt efter om sandsynlighed for misligholdelse (PD), inden for 12 måneder ved første indregning er enten under 1,0 pct. eller 1,0 pct. og derover.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Stadieinddeling, fortsat

Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsindregning når:

Under 1 pct.

Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, og 12-måneders PD stiger med 0,5 procentpoint eller mere.

1 pct. og derover

Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, eller 12-måneders PD stiger med 2,0 procentpoint eller mere.

Herudover vurderes kreditrisikoen at være steget betydeligt, hvis låntager har været i restance i mere end 30 dage, uden at særlige forhold gør, at man kan se bort herfra.

Et udlån med en 12 måneders PD under 0,2 pct. på balancetidspunktet betragtes som værende forbundet med en lav kreditrisiko, såfremt aktuelle eller forventede forhold ikke indikerer andet. Udlån med en lav kreditrisiko fastholdes i stadie 1. Foruden udlån med en PD under 0,2 pct. er det instituttets vurdering, at tilgodehavender hos danske kreditinstitutter og centralbanker har en lav kreditrisiko.

Kreditforringede aktiver (Stadie 3)

Udlån og andre tilgodehavender, der måles til amortiseret kostpris, samt garantier og kredittilsagn kan være kreditforringet, hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag
- Når instituttet eller andre långivere yder låntager lempelser i vilkår, som ikke ville være overvejet, hvis ikke låntager var i økonomiske vanskeligheder
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af anden økonomisk rekonstruktion
- Bortfald af et aktivt marked for det finansielle aktiv på grund af økonomiske vanskeligheder
- Erhvervelse eller oprettelse af et finansielt aktiv til en betragtelig underkurs, som afspejler indtrufne kredittab.

Herudover vurderes udlånet senest at være kreditforringet, hvis låntager har været i restance i mere end 90 dage.

Signifikante udlån vurderes individuelt for indikation på kreditforringelse ved hver regnskabsafslutning. Sparekassen gennemgår alle udlån over 2% af kapitalgrundlaget individuelt.

Definitionen af misligholdelse

Fastlæggelsen af, hvornår en låntager har misligholdt sin forpligtelser, er afgørende for opgørelsen af det forventet kredittab. Sparekassen anser en låntager for at have misligholdt sine forpligtelser såfremt:

- låntager er mere end 90 dage i restance på væsentlige dele af deres forpligtelser eller
- det er usandsynligt, at låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser fuldt.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Definitionen af misligholdelse, fortsat

Vurderingen af, om en låntager er i restance, gælder både overtræk over de fastsatte rammer og manglende betaling af enten afdrag eller renter. Vurderingen af, hvorvidt det er usandsynligt, at en låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser, tager udgangspunkt i både kvalitative og kvantitative indikatorer. En kvalitativ indikator for erhvervsudlån kan for eksempel være, om der er brud på covenants. Kvantitative indikatorer kunne for eksempel være en vurdering af, hvorvidt en låntager kan opfylde sine forpligtelser på andre lån, eller er i restance på andre lån.

Af- og nedskrivninger

Nedskrivninger i stadie 1 og 2:

Opgørelsen af det forventede kredittab i stadie 1 og 2 foretages baseret på en nedskrivningsmodel. Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD). Modellen inkorporerer historiske observationer for de enkelte inputs og ligeledes fremadskuende information, herunder makroøkonomiske forhold.

Fastlæggelse af input til nedskrivningsmodellen

Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD). Input til nedskrivningsmodellen er baseret på historisk information, som er udviklet af sparekassens datacentral ved brug af statistiske modeller.

Fastlæggelsen af sandsynligheden for misligholdelse (PD) tager udgangspunkt i observerede misligholdelser igennem en periode, som dækker over en økonomisk cyklus, og herefter konverteres de observerede misligholdelser til en estimeret sandsynlighed, der gælder for et bestemt tidspunkt (12 måneders PD). Livstids PD opgøres med udgangspunkt i 12 måneders PD på baggrund af matematiske modeller og fremskrivninger af 12 måneders PD. Dette er baseret på forventninger til fremtiden og lånenes udvikling.

Fastlæggelsen af krediteksponering ved misligholdelse (EAD) tager udgangspunkt i den forventede ændring til eksponeringen efter balancedagen, inklusive tilbagebetaling af renter og afdrag samt yderligere træk på kredittilsagn. Datacentralens fastlæggelse af EAD tager udgangspunkt i historisk information om forventede ændringer i eksponeringer over lånenes levetid inden for det enkelte låns rammer. Der tages derved højde for afdragsprofil, førtidsindfrielse og ændringer i brugen af kreditter.

Forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD) er estimeret på baggrund af forskellen mellem de kontraktuelle pengestrømme og de pengestrømme, som instituttet forventer at modtage efter misligholdelse inklusive pengestrømme ved realisering af sikkerheder. Fastlæggelsen af LGD tager udgangspunkt i de forventede sikkerhedsværdier fratrukket omkostninger ved salg samt pengestrømme, som en låntager kan betale i øvrigt ud over sikkerheder. Der tages ligeledes højde for eventuel reduktion i pris, såfremt sikkerheden skal realiseres inden for en kortere periode. De fremtidige pengestrømme tilbagediskonteres til nutidsværdi. Nutidsværdien beregnes for fastforrentede udlån og tilgodehavender baseret på den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fremadskuende information indgår i beregningen af forventet tab i form af makroøkonomiske prognoser og fremskrivninger. Sparekassen bruger en model herfor, der udvikles og vedligeholdes af LOPI – Lokale Pengeinstitutter.

Modellen er opbygget omkring fastlæggelsen af historiske sammenhænge mellem nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variabler. Disse sammenhænge tilføres herefter estimater for de makroøkonomiske variabler, baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variabler som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc.

Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher, mens der for løbetider udover 2 år foretages en lineær interpolation mellem nedskrivningsprocenten for år 2 og nedskrivningsprocenten i år 10, hvor der i modelmæssig henseende antages at indtræffe en 'langtidsligevægt' opgjort som et strukturelt niveau fra prognoserne. Løbetider udover 10 år tildeles i modelmæssig henseende samme nedskrivningsprocent som langtidsligevægten i år 10. Endelig transformeres de beregnede nedskrivningsprocenter til justeringsfaktorer, der korrigerer datacentralens estimater i de enkelte sektorer og brancher. Instituttet foretager tilpasninger til disse, baseret på egne forventninger til fremtiden, og med udgangspunkt i lånesammensætningen.

Ledelsesmæssige tillæg

Instituttet foretager på hver balancedag en vurdering af, om der er behov for korrektioner til de forventede kredittab, som er beregnet på basis af de anvendte modeller i stadie 1 og 2. Dette foretages på baggrund af sparekassens eksponering i særlige brancher. For 2018 er der foretaget et ledelsesmæssigt skøn vedrørende landbrug.

Nedskrivninger i stadie 3

Nedskrivning på kreditforringede udlån opgøres som det forventede tab på baggrund af en række mulige udfald (scenarier) for låntagers økonomiske situation og sparekassens kredithåndtering. Det forventede tab beregnes ved at sammenveje det opgjorte tab forbundet med hvert scenarie baseret på sandsynligheden for, at scenariet indtræffer. For hvert scenarie opgøres nedskrivningen baseret på forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger på udlånet.

Til beregningen af nutidsværdien anvendes for fastforrentede udlån og tilgodehavender den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Afskrivninger

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, afskrives helt eller delvist, såfremt der ikke længere er en rimelig forventning om dækning af det udestående beløb. Ved afskrivning ophører aktivet med at være indregnet i balancen helt eller delvist. Fastsættelsen af, hvornår der ikke er en rimelig forventning om dækning af de udestående beløb, baserer sig typisk på konkrete forhold hos den enkelte låntager. Dette kunne f.eks. være likviditet, aktivsammensætning, egenkapital og fremtidig indtjening.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Afskrivninger, fortsat

Inden der foretages afskrivning, har en låntager været igennem en gældsinddrivelsesproces, hvor der typisk vil blive foretaget en frivillig aftale, hvor sparekassen bliver delvist indfriet.

Gældsinddrivelsesprocessen fortsætter efter der er sket ophør af indregning af udlån. For erhvervskunder fortsætter processen, indtil låntager enten begæres konkurs, rekonstruktion eller der bliver aftalt en frivillig akkord. For privatkunder forsøges det at indgå en frivillig aftale, der enten indeholder lempelige vilkår eller eftergivelse af gæld. I enkelte tilfælde sendes sager til inddrivelse via et inkasso selskab, som står for inddrivelse af gælden.

INDREGNING OG MÅLING

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, og omkostninger indregnes med de beløb der vedrører regnskabsåret. Alle værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, herunder afskrivninger, nedskrivninger og tilbageførsel af beløb der tidligere har været indregnet fremgår af resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde sparekassen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå sparekassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris eller amortiseret kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af eventuelle afdrag samt tillæg/fradrag af den akkumulerede amortisering af forskellen mellem kostpris og nominelt beløb.

Ved indregning og måling tages hensyn til begivenheder, der fremkommer mellem balancedagen og tidspunktet for aflæggelsen af årsrapporten, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Ændres beløb, der blev indregnet for et tidligere regnskabsår, som følge af ændret regnskabsmæssig skøn, indregnes virkningen fremadrettet og på tilsvarende måde som det oprindelige skøn.

Resultatopgørelsen

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter, renteudgifter og gebyrer indregnes i resultatopgørelsen i den periode de vedrører. Visse gebyrer og provisioner, der er en del af den effektive rente af et finansielt instrument eller forpligtelse, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af renten på de finansielle instrumenter og forpligtelser under henholdsvis renteindtægter og renteudgifter.

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse periodiseres over løbetiden. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn, pensioner, sociale udgifter og goder m.v. til sparekassens personale, og indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder.

Udgifter til administration omfatter bl.a. markedsføring, it, kontorhold, kontingenter og forsikringer, samt øvrige administrative og driftsmæssige udgifter.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Udskudt skat medregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser.

Balancen

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker der måles til dagsværdi omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindskud i centralbanker.

Dagsværdien fastsættes sædvanligvis til nominel værdi.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer og pantebreve, der indgår i en handelsbeholdning eller besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne, eller styres og vurderes på basis af dagsværdi, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdien.

Hvis markedet for en eller flere obligationer eller pantebreve er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentligt anerkendt pris, fastsætter instituttet dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker. Disse teknikker omfatter anvendelse af tilsvarende nylige transaktioner mellem uafhængige parter, henvisning til andre tilsvarende instrumenter, analyser af tilbagediskonterede pengestrømme samt andre modeller baseret på observerbare markedsdata.

Aktier mv.

Aktier måles til dagsværdi. Dagsværdien for aktier, der handles på aktive markeder, opgøres efter lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede og illikvide aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler og lignende eller alternativt kapitalværdiberegninger. Illikvide og unoterede kapitalandele, hvor det ikke vurderes muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Grunde og bygninger

Grunde og bygninger måles ved første indregning til kostværdi, og måles efterfølgende til omvurderet værdi for domicilejendomme. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Domicilejendomme omfatter ejendomme der anvendes i virksomhedens egen drift. Domicilejendomme måles til omvurderet værdi med fradrag af afskrivninger. Afskrivningsgrundlaget er omvurderet værdi med fradrag af forventet restværdi og afskrivninger beregnes lineært over forventet brugstid, der andrager 50 år.

Omvurdering af domicilejendomme foretages med tilstrækkelig hyppighed, således at den regnskabsmæssige værdi ikke adskiller sig væsentlig fra dagsværdien på balancetidspunktet. Omvurderet værdi fastsættes ved hjælp af almindeligt accepterede værdiansættelsesmetoder som anført i regnskabsbekendtgørelsen.

Værdireguleringer som følge af ændringer i omvurderet værdi indregnes for opskrivninger i totalindkomstopgørelsen, og for nedskrivninger der ikke kan indeholdes i tidligere års opskrivninger over resultatopgørelsen.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Driftsmateriel måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Restværdien revurderes årligt. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdi herefter:

	Brugstid	Restværdi
Driftsmateriel	3-10 år	0 % af kostpris

Øvrige materielle anlægsaktiver vurderes for nedskrivningsbehov, når der er indikation for værdiforringelse, og der nedskrives til genindvindingsværdien, som er den højeste af nettosalgssum og nytteværdien.

Periodeafgrænsningsposter og andre aktiver

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte udgifter vedrørende efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Andre aktiver omfatter hovedsagligt tilgodehavende rente- og provisionsindtægter der er indtjent inden balancedagen, men først afregnes i efterfølgende regnskabsår. Andre aktiver måles til dagsværdi.

Finansielle forpligtelser

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved gældspåtagelse til det modtagne provenu, hovedstolen med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder indregnes finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Hensatte forpligtelser

Garantier og andre forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes når det på balancedagen er sandsynliggjort, at forpligtelsen vil medføre et træk på sparekassens økonomiske ressourcer, og at forpligtelsen beløbsmæssigt kan opgøres pålideligt.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Egenkapital

Foreslået udbytte

Udbytte indregnes som en gældforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på repræsentantskabsmødet. Det foreslåede udbytte for regnskabsåret vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Skatter

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalte acontoskatter.

Udskudt skat indregnes efter den balanceorienterede gælds metode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Udskudte skatteaktiver indregnes med det beløb, som forventes at blive udnyttet, eksempelvis ved udligning i skat af fremtidig indtjening, eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Omregning af fremmed valuta

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs (lukkekurs). Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Ikke monetære poster omregnes for aktiver der måles til kostpris til transaktionsdagens valutakurs og for aktiver der måles til dagsværdi til balancedagens valutakurs (lukkekurs).

Øvrige oplysninger

Eventualforpligtelser og garantier

Sparekassens udestående garantier er oplyst i noterne under posten "Eventualforpligtelser". Såfremt det vurderes sandsynligt, at en udestående garanti vil påføre sparekassen et tab, er forpligtelsen hertil hensat under posten "Hensættelse til tab på garantier" og udgiftsført i resultatopgørelsen under "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v."

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er medtaget i henhold til bilag 7 til regnskabsbekendtgørelsen, og er defineret i vejledning til regnskabsindberetning for kreditinstitutter.

Kommende regnskabsregler

Finanstilsynets ændringsbekendtgørelse af 3. december 2018 træder i kraft for regnskabsperioder, der begynder 1. januar 2020 eller senere, men med mulighed for at førtidsimplementere bekendtgørelsen. Ændringsbekendtgørelsen introducerer nye leasingregler, som i forhold til de hidtil gældende regler indebærer, at kontrakter skal indregnes hos leasingtager i form af et leasingaktiv, der repræsenterer værdien af brugsretten. Ved første indregning måles aktivet til nutidsværdien af leasingforpligtelsen inkl. omkostninger og eventuelle forudbetalinger. Samtidig indregnes nutidsværdien af de aftalte leasingbetalinger som en forpligtelse.

Sparekassen har besluttet først at anvende de nye leasingregler med virkning fra 1. januar 2020. Virkningen af de kommende leasingregler vurderes at være uvæsentlig, da Sparekassen kun har få leasing- eller leasinglignende kontrakter.

NOTER VÆSENTLIGE REGNSKABSMÆSSIGE SKØN, FORUDSÆTNINGER OG USIKKERHEDER

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af ledelsen i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske.

De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er følgende:

- Nedskrivning på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn.
- Måling af dagsværdi af finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked.

Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er foretaget i overensstemmelse med den i note 1 beskrevne regnskabspraksis, og er baseret på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan være væsentlig. I 2018 er den nye regnskabspraksis vedrørende nedskrivninger af udlån og tilgodehavender samt hensættelser på garantier og uudnyttede kredittilsagn implementeret. Dette gør, at ledelsen har foretaget en række nye skøn forbundet med opgørelsen af nedskrivningerne for 2018.

Måling af udlån bliver væsentligt påvirket af den nuværende økonomiske stabilitet i samfundet. Det kan således ikke afvises, at en negativ udvikling inden for brancher, hvor sparekassen har betydelige engagementer, kan medføre yderligere nedskrivninger. Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividendeudbetalinger fra boer, også undergivet væsentlige skøn.

Ved måling af sikkerheder med pant i helt eller delvist udlejede erhvervsejendomme eller boligejendomme er afkastkrav en af de væsentligste forudsætninger, som instituttet anvender. Værdien af ejendomme fastsættes på grundlag af en vurdering af det afkastkrav, som en investor forventes at stille til en ejendom i den pågældende kategori.

Afkastkravets størrelse afhænger bl.a. af geografi, beliggenhed i det pågældende område, ejendommens anvendelsesmuligheder (erhverv/beboelse), vedligeholdelsesstand samt eventuel genudlejning og dermed niveauet for tomgang mv.

Værdierne på særligt landbrugsengagementer er fastlagt i et illikvidt marked, hvor kendskab til reelle handels- og belåningsværdier er meget sparsom. Således konstaterer instituttet stort set ingen handel med aktiver som den type aktiver, der indgår i beregningerne af nedskrivningsbehovet på især denne type låntagere. En afgørende faktor for nedskrivninger på landbrugsengagementer er værdien af landbrugsjorden. I de foretagne nedskrivningsberegninger for de landbrugsengagementer, hvor der er vurderet at være kreditforringelse (stadie 3), er der maksimalt anvendt en hektar pris på 155 t.kr. Endvidere kan ændringer i de anvendte mælkekvoter og staldpladser mv. medføre behov for yderligere nedskrivninger, og det kan ikke afvises at sådanne ændringer vil være væsentlige.

For privatkunder er der usikkerhed forbundet med opgørelse af nedskrivninger som følge af usikkerhed i den fremtidige betalingsevne. For en del af låntagerne konstateres det, at selvom de på nuværende tidspunkt kan betale ydelserne på lånene, så vil yderligere krav til afdrag eller rente presse betalingsevnen. Hertil kommer, at en række boligejere ikke vil kunne afhænde deres bolig uden tab.

NOTER VÆSENTLIGE REGNSKABSMÆSSIGE SKØN, FORUDSÆTNINGER OG USIKKERHEDER

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fastlæggelse af forventet tab er baseret på ledelsens forventninger til den fremtidige økonomiske udvikling. Sådanne forventninger er forbundet med en stor grad af skøn fra ledelsen. Ledelsen foretager dette skøn med udgangspunkt i forskellige scenarier (en "base case", en "bedre case" og en "værre case"). Disse tre scenarier tildeles en sandsynlighedsvægt afhængigt af ledelsens vurdering af de nuværende forventninger til fremtiden. Fastlæggelsen af scenarier og sandsynlighedsvægtning heraf er forbundet med usikkerhed.

Udover fastlæggelsen af forventninger til fremtiden er nedskrivninger i stadie 1 og 2 ligeledes behæftet med en usikkerhed som følge af, at modellerne ikke tager højde for alle relevante forhold. Da der fortsat er begrænset historisk datagrundlag som udgangspunkt for beregningerne, har det været nødvendigt at supplere modellens beregninger med ledelsesmæssige skøn. De ledelsesmæssige skøn relaterer sig især til landbrug. Fastlæggelsen af det ledelsesmæssige skøn er foretaget ud fra en konkret vurdering af det enkelte segment og de berørte låntagere. Vurderingen af effekten for den langsigtede sandsynlighed for misligholdelse for disse låntagere, og segmenter ved henholdsvis forbedret og forværret udfald af makroøkonomiske scenarier, er forbundet med skøn.

Måling af dagsværdi af finansielle instrumenter

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse indfries til ved en handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter.

Dagsværdien af finansielle instrumenter, hvor der findes et aktivt marked, fastsættes til den pris, der vil blive modtaget ved salg eller indfrielse på balancedagen, eller hvis en sådan ikke foreligger en anden offentliggjort kurs, der må antages bedst at svare hertil. For finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked, fastlægges dagsværdien ved hjælp af almindeligt anerkendte værdiansættelsesteknikker, der baserer sig på observerbare aktuelle markedsdata. Værdiansættelser baseret på værdiansættelsesteknikker er i større omfang baseret på ledelsesmæssige skøn.

Måling af unoterede aktier og visse obligationer

Måling af unoterede aktier og visse obligationer er kun i mindre grad baseret på observerbare markedsdata. Hertil kommer, at der for en række unoterede aktier ikke har været omsætning heri i en årrække. Måling af unoterede aktier og obligationer er derfor opgjort til skønnet markedsværdi og er således behæftet med usikkerhed.

NOTER TIL RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSEN

	2018	2017	Note
	tkr.	tkr.	
Renteindtægter			1
Kreditinstitutter og centralbanker	0	0	
Udlån og andre tilgodehavender	15.841	15.331	
Obligationer	820	481	
Øvrige renteindtægter	0	0	
Renteindtægter i alt	16.661	15.812	
Renteudgifter			2
Kreditinstitutter og centralbanker	196	303	
Indlån og anden gæld	619	759	
Øvrige renteudgifter	2	16	
Renteudgifter i alt	817	1.078	
Provisionsindtægter			3
Værdipapirhandel og depoter	283	297	
Betalingsformidling	480	413	
Lånesagsgebyrer	591	550	
Garantiprovision	615	578	
Øvrige provisioner	6.269	6.031	
Provisionsindtægter i alt	8.238	7.869	
Kursreguleringer			4
Obligationer	-994	1.053	
Aktier mv.	1.481	1.316	
Valuta	48	41	
Kursreguleringer i alt	535	2.410	

NOTER TIL RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSEN

	2018 tkr.	2017 tkr.	Note
Udgifter til personale og administration			5
Personaleudgifter:			
Lønninger (her er alene tale om faste lønde)	7.268	8.916	
Pensioner	1.166	800	
Udgifter til social sikring og afgifter mv.	1.474	1.328	
I alt	9.908	11.044	
Øvrige administrationsomkostninger	5.511	5.042	
Udgifter til personale og administration i alt	15.419	16.086	
Heraf lønninger og vederlag til bestyrelse og direktion:			
Direktion (her er alene tale om faste lønde)	1.033	1.110	
Direktion - hensat til pension	0	302	
Antal direktionsmedlemmer	1	1	
Bestyrelsesformand (fast vederlag)	65	64	
Næstformand (fast vederlag)	35	35	
Menige bestyrelsesmedlemmer (fast vederlag)	134	131	
Antal bestyrelsesmedlemmer	7	7	
I alt	1.267	1.642	
Sønderhå-HørstedSparekasse har ikke udover ovenstående løn og pensionsforhold, forpligtelser for nuværende og/eller forhenværende medlemmer af bestyrelse, direktion og særlige risikotagere.			
Gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede	12,9	12,7	
Sparekassens ledelse har udarbejdet en lønpolitik og -praksis for aflønning af ledelsen og andre ansatte med indflydelse på sparekassens risikoprofil, som kan udleveres ved henvendelse til sparekassen.			
Honorar til revisionsfirmaer:			
Lovpligtig revision af årsregnskabet	119	113	
Andre ydelser	25	25	
Samlet honorar til de generalforsamlingsvalgte revisionsvirksomheder, der udfører den lovpligtig revision	144	138	

NOTER TIL RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSEN

	2018 tkr.	2017 tkr.	Note
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender i regnskabsåret			6
Individuelle nedskrivninger			
Nedskrivninger henholdsvis værdiregulering i årets løb	2.368	2.232	
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	-5.012	-1.746	
Årets nedskrivninger	-2.644	486	
Gruppevise nedskrivninger			
Nedskrivninger henholdsvis værdiregulering i årets løb	0	163	
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	0	0	
Årets nedskrivninger	0	163	
Året nedskrivninger og hensættelser netto	-2.644	649	
Renter af nedskrevne fordringer	-903	-1.137	
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-5	-2	
Endelig tabt ikke tidligere individuelt nedskrevet	152	36	
Årets samlede nedskrivninger på udlån og tilg. m.m.	-3.400	-454	

NOTER TIL RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSEN

	2018 tkr.	2017 tkr.	Note
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.			6
Individuelle nedskrivninger:			
Primo	17.209	16.723	
Ændret regnskabspraksis for nedskrivninger, primo	-17.209	0	
Årets nedskrivninger	0	486	
Nedskrivninger ultimo	0	17.209	
Gruppevise nedskrivninger:			
Primo	1.958	1.795	
Ændret regnskabspraksis for nedskrivninger, primo	-1.958	0	
Årets nedskrivninger	0	163	
Nedskrivninger ultimo	0	1.958	
Stadie 1:			
Ændret regnskabspraksis for nedskrivninger, primo	1.022	0	
Nye nedskrivninger, netto	171	0	
Tidligere nedskrevet, nu endelig tabt	0	0	
Nedskrivninger ultimo	1.193	0	
Stadie 2:			
Ændret regnskabspraksis for nedskrivninger, primo	3.548	0	
Nye nedskrivninger, netto	-1.356	0	
Tidligere nedskrevet, nu endelig tabt	0	0	
Nedskrivninger ultimo	2.192	0	
Stadie 3:			
Ændret regnskabspraksis for nedskrivninger, primo	17.209	0	
Nye nedskrivninger, netto	-1.360	0	
Tidligere nedskrevet, nu endelig tabt	0	0	
Nedskrivninger ultimo	15.849	0	
Nedskrivninger på tilgodehavende hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko:			
Primo	0	0	
Ændret regnskabspraksis for nedskrivninger, primo	85	0	
Nye nedskrivninger, netto	5	0	
Tidligere nedskrevet, nu endelig tabt	0	0	
Nedskrivninger ultimo	90	0	
Nye nedskrivninger i alt	-2.540	649	

NOTER TIL RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSEN

	2018 tkr.	2017 tkr.	Note
Hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kredittilsagn:			6
Stadie 1:			
Ændret regnskabspraksis for hensættelser, primo	139	0	
Nye hensættelser, netto	-25	0	
Tidligere hensat, nu endelig tabt	0	0	
Nedskrivninger ultimo	114	0	
Stadie 2:			
Ændret regnskabspraksis for hensættelser, primo	220	0	
Nye hensættelser, netto	-79	0	
Tidligere hensat, nu endelig tabt	0	0	
Nedskrivninger ultimo	141	0	
Nye hensættelser i alt	-104	0	
Nedskrivnings- og hensættelsessaldo i alt ultimo	19.579	19.167	
Årets nedskrivningsprocent	-0,9	-0,1	
Akkumuleret nedskrivningsprocent	4,8	4,8	
Skat			7
Aktuel skat	1.109	1.721	
Ændring i udskudt skat	964	-230	
Efterregulering af tidligere års beregnet skat	0	0	
Skat i alt	2.073	1.491	
Skatteafstemning			
Gældende skattesats	22,0	22,0	
Permanente afvigelser	-4,2	-4,2	
Effektiv skatteprocent	17,8	17,8	

NOTER TIL BALANCEN

	2018 tkr.	2017 tkr.	Note
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker			8
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	59.661	55.983	
Tilgodehavender i alt	59.661	55.983	
Løbetidsfordeling efter restløbetid			
Anfordring	59.661	55.983	
Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris			9
Udlån og tilgodehavender før nedskrivninger	330.776	308.563	
Nedskrivninger ultimo	19.234	19.167	
Udlån og tilgodehavender ultimo	311.542	289.396	
Løbetidsfordeling efter restløbetid			
Anfordring	9.427	0	
Til og med 3 måneder	7.706	18.043	
Over 3 måneder og til og med 1 år	46.792	51.983	
Over 1 år og til og med 5 år	141.615	157.807	
Over 5 år	106.002	61.563	
Delvis nedskrevne tilgodehavender			
Der er foretaget delvis nedskrivning på udlån og tilgodehavender som følge af indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse.			
Individuelt vurderet udlån, Stadie 3			
Værdiansættelse før nedskrivning	24.957	27.155	
Værdiansættelse efter nedskrivning	5.468	9.946	
Gruppevist vurderet udlån			
Værdiansættelse før nedskrivning	0	274.016	
Værdiansættelse efter nedskrivning	0	272.058	

NOTER TIL BALANCEN

Note
9

Udlån til amortiseret kostpris, uunyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter ratingklasser og statier i IFRS9 (opgjort før nedskrivning og hensættelser):

Eksponeringer, der er:	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Kreditforringede (1)	0	0	24.957	24.957
Med væsentlige svaghedstegn (2c)	16.889	20.959	0	37.848
Med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn (2b)	127.467	48.551	0	176.018
Med normal bonitet el. utvivlsomt god bonitet (3+2a)	128.237	55.267	0	183.504
Total.....	272.593	124.777	24.957	422.327

Udlån til amortiseret kostpris, uunyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter brancher og statier i IFRS9 (opgjort før nedskrivning og hensættelser):

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv, herunder:				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	26.881	24.207	8.800	59.888
Industri og råstofudvikling	4.454	4.939	1.697	11.090
Energiforsyning	2.553	3	0	2.555
Bygge og anlæg	10.716	3.710	1.388	15.813
Handel	4.623	1.866	0	6.490
Transport, hoteller og restauranter	1.816	1.154	0	2.971
Information og kommunikation	79	822	0	901
Finansiering og forsikring	1.108	1.377	0	2.485
Fast ejendom	3.890	1.578	0	5.469
Øvrige erhverv	16.386	2.704	1.209	20.299
Erhverv i alt	72.507	42.360	13.093	127.960
Private	200.086	82.417	11.864	294.367
I alt	272.593	124.777	24.957	422.327

NOTER TIL BALANCEN

	2018 tkr.	2017 tkr.	Note
Værdipapirer			10
Obligationer til dagsværdi	83.427	56.201	
Aktier mv.	26.304	31.112	
Værdipapirer i alt	109.731	87.313	
Der kan klassificeres således			
Handelsbeholdning	88.000	67.842	
Anlægsbeholdning	21.731	19.471	
Puljer			11
Aktiver			
Aktier	22	0	
Investeringsfondsandele	13.557	0	
Aktiver tilknyttet puljeordninger	13.579	0	
Passiver			
Samlet indlån	13.579	0	
Indlån i puljeordninger	13.579	0	
Ejendomme			12
Domicilejendomme			
Omvurderet værdi primo	2.044	2.100	
Tilgang i årets løb	0	0	
Afskrivninger	-56	-56	
Nedskrivninger ved omvurdering	0	0	
Omvurderet værdi ultimo	1.988	2.044	
Ejendomme i alt	1.988	2.044	
Der har været eksterne eksperter involveret i værdimålingen			

NOTER TIL BALANCEN

	2018 tkr.	2017 tkr.	Note
Øvrige materielle anlægsaktiver			13
Driftsmidler			
Kostpris primo	3.017	3.052	
Tilgang i årets løb	0	0	
Afgang i årets løb	0	35	
Kostpris ultimo	3.017	3.017	
Af- og nedskrivninger primo	-2.794	-2.642	
Årets afskrivninger	-135	-180	
Tilbageførsel af tidligere års ned- og afskrivninger	0	-28	
Af- og nedskrivninger ultimo	-2.929	-2.794	
Bogført værdi ultimo	88	223	
Øvrige materielle anlægsaktiver i alt	88	223	
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker			14
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	0	0	
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker i alt	0	0	
Indlån og anden gæld			15
Anfordring	325.618	275.967	
Med opsigelsesvarsel	33.169	34.242	
Tidsindsud	24.166	28.909	
Særlige indlånsformer	56.878	58.469	
Indlån og anden gæld i alt	439.831	397.587	
Løbetidsfordeling efter restløbetid			
Anfordring	328.081	275.967	
Til og med 3 måneder	4.072	36.930	
Over 3 måneder og til og med 1 år	45.993	11.531	
Over 1 år og til og med 5 år	20.076	28.121	
Over 5 år	41.609	45.038	
Hensatte forpligtelser / udskudte skatteaktiver			16
Hensættelser til udskudt skat primo	-12	217	
Ændring i regnskabspraksis, IFRS9	-673	0	
Årets regulering	964	-229	
Hensatte forpligtelser ultimo	279	-12	
Der vedrører følgende poster:			
Materielle anlægsaktiver	-31	-19	
Skattemæssige installationer	-38	-44	
Periodiseringsomkostninger	348	51	

NOTER ØVRIGE OPLYSNINGER

Note
17

Finansielle risici

Sparekassens virksomhed medfører, at sparekassen er eksponeret overfor forskellige risikotyper: kreditrisici, markedsrisici, likviditetsrisici og operationel risici. Formålet med instituttets politikker for risikostyring er at minimere de tab, der kan opstå som følge af bl.a. uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

Kreditrisikoen er risikoen for tab som følge af, at kunden helt eller delvis misligholder deres betalingsforpligtelser over for sparekassen.

Markedsrisikoen er risikoen for, at markedsværdien af sparekassens aktiver og forpligtelser ændres som følge af forandringer i markedsforholdene.

Likviditetsrisikoen er risikoen for, at sparekassens betalingsforpligtelser ikke kan honoreres under sparekassens likviditetsberedskab.

Den operationelle risiko er risikoen for, at der enten direkte eller indirekte opstår økonomiske tab som følge af fejl i interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne hændelser.

Det er sparekassens overordnede politik, at sparekassen kun påtager sig risici, som er i overensstemmelse med de forretningsmæssige principper, som sparekassen drives efter, og som sparekassen har de kompetencemæssige ressourcer til styring af.

Sparekassen udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af de risici, som dagligt påvirker sparekassen. Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer for risiko- og kapitalstyring og modtager løbende rapportering om udviklingen. Den daglige styring foretages af direktionen, der kan uddelegere denne til medarbejderne.

Kreditrisici

Det er sparekassens politik, at kreditgivning skal være baseret på indsigt i kundernes økonomiske forhold, og kundernes evne og vilje til at opfylde påtagne forpligtelser er styrende for sparekassens kreditgivning.

Sparekassens kreditrisiko er spredt på en lang række mindre engagementer. Det tilstræbes, at enkeltengagementer kun kortvarigt overstiger 10 pct. af bankens egenkapital, for så vidt angår den ikke sikrede del af engagementet.

I forbindelse med kreditgivning tilstræbes, at sparekassen har den højest opnåelige sikkerhedsmæssige afdækning af risikoen på engagementet.

Ved kreditgivning til private er de vigtigste sikkerhedstyper:

- fast ejendom
- værdipapirer og
- biler

NOTER ØVRIGE OPLYSNINGER

Ved kreditgivning til erhvervskunder er de vigtigste sikkerhedstyper:

- fast ejendom
- værdipapirer
- driftsmidler
- varelagre og
- tilgodehavender

Kreditrisici er yderligere beskrevet i note 18.

Markedsrisici

Det er sparekassens politik, at markedsrisiciene holdes på et lavt niveau. Sparekassens ledelse har for hver markedsrisikotype fastlagt konkrete risikorammer, som ikke må overskrides.

Sparekassens udlåns- og indlånsforretninger samt mellemværende med andre kreditinstitutter, er for hovedpartens vedkommende indgået på variabel rentebasis.

Sparekassen har meget begrænset valutarisiko, der primært består i kontantbeholdning af udenlandsk valuta.

Sparekassen er medejer af en række sektorvirksomheder som: Sparinvest Holding A/S, DLR Kredit A/S, BOKIS A/S, VP Securities A/S, SDC Holding A/S, Landbrugets Finanseringsbank og Bankernes kontantservice. Disse ejerandele kan sammenlignes med større pengeinstitutters egne afdelinger eller lignende, og anses derfor ikke som værende en del af sparekassens aktierisiko. Herudover har sparekassen kun en mindre portefølje af børsnoterede aktier.

Sparekassen ejer i videst muligt omfang de lokaler, hvorfra sparekassen driver virksomhed. Alene i begrænset omfang ønsker sparekassen at eje investeringsejendomme der ikke anvendes til eget brug. Ejendomsporteføljen er således kun en domicilejendom.

Følsomheden i sparekassens markedsrisici er yderligere beskrevet i note 19.

Likviditetsrisici

Det er sparekassens mål, at udlån skal kunne finansieres af summen indlån fra kunder og egenkapital.

Det tilstræbes endvidere, at sparekassen, såfremt der skulle opstå en likviditetskrise, vil kunne klare de lovpligtige likviditetskrav uden væsentlige træk på andre pengeinstitutters ubekræftede lines.

NOTER ØVRIGE OPLYSNINGER

Operationelle risici

Der foretages løbende rapportering til sparekassens ledelse af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici. Med baggrund i denne rapportering og iagttagelser i øvrigt, foretages der en vurdering af, om forretningsgange m.v. kan justeres og forbedres med henblik på minimering af de operationelle risici.

It-forsyningen, der er det væsentligste område ved vurdering af operationelle risici, er outsourcet til SDC – Skandinavisk Data Center, som sparekassen ejer sammen med en række andre pengeinstitutter. It-sikkerheden vurderes løbende, og der foretages løbende de nødvendige justeringer heraf.

	2018 Procent	2017 Procent	Note
Branchefordeling			18
Relativ fordeling af udlån, tilgodehavender og garantier			
Offentlige myndigheder	0	0	
Erhverv, herunder:			
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	13	14	
Industri og råstofudvikling	3	2	
Energiforsyning	1	0	
Bygge og anlæg	4	3	
Handel	1	2	
Transport, hoteller og restauranter	1	1	
Information og kommunikation	0	1	
Finansiering og forsikring	1	1	
Fast ejendom	1	1	
Øvrige erhverv	5	5	
Erhverv i alt	30	30	
Private	70	70	
I alt	100	100	
Samlet krediteksponering	tkr.	tkr.	
Udlån før nedskrivninger	330.776	308.563	
Afgivne garantier	96.399	88.730	
Samlet krediteksponering i alt	427.175	397.293	

NOTER ØVRIGE OPLYSNINGER

	2018	2017	Note
Markedsrisici			19
Valutarisici			
Mellemværende i fremmed valuta			
Aktiver i fremmed valuta	284	174	
Valutaposition	284	174	
Valutaposition i procent	0,4	0,3	
Renterisici			
Beregnet renterisiko			
Renterisiko på værdipapirer	1.544	1.038	
Renterisiko i alt	1.544	1.038	
Renterisiko i procent	2,0	1,5	
Eventualforpligtelser	tkr.	tkr.	20
Stillede garantier mv.			
Finansgarantier	24.013	25.521	
Tabsgarantier for realkreditudlån	17.325	20.448	
Øvrige eventualforpligtelser	55.061	42.761	
I alt	96.399	88.730	
Andre eventualforpligtelser			
Ingen.			
Afgivne sikkerheder mv.			
Ingen.			

NOTER ØVRIGE OPLYSNINGER

Nærtstående parter

21

Bestemmende indflydelse

Ingen garanter har bestemmende indflydelse på Sønderhå-Hørsted Sparekasse.

Øvrige nærtstående parter, som virksomheden har haft transaktioner med

Sønderhå-Hørsted Sparekasses nærtstående parter med væsentlig indflydelse omfatter sparekassens bestyrelse og direktion samt disse personers relaterede familiemedlemmer.

Ledelseshverv

Niels Møller

Bestyrelsesmedlem i:

- Dansk Vandløb

Direktør i:

- Mølle & Dam ApS

Ingen øvrige bestyrelsesmedlemmer beklæder ledelseshverv i andre erhvervsdrivende virksomheder.

	2018 tkr.	2017 tkr.	Note
Direktion og bestyrelse			22
Størrelse af lån, kautioner og garantier stillet for direktions- og bestyrelsesmedlemmer i sparekassen.			
Direktion	100	0	
Bestyrelse	5.472	5.868	

Lån mv. til direktion og bestyrelse er givet på sparekassens normale markedsmæssige vilkår, med en rente i intervallet 2,50 % til 9,75 %

NOTER HOVED- OG NØGLETAL

Hoved- og nøgletal	2018	2017	2016	2015	2014	Note 23
Resultatopgørelse						
Netto rente- og gebyrindtægter	23.356	21.860	20.715	19.051	17.395	
Kursreguleringer	535	2.410	878	895	468	
Udgifter til personale og administration	15.419	16.086	13.139	11.776	11.031	
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavende mv	-3.400	-454	-92	263	653	
Skat	2.073	1.491	1.797	1.380	896	
Årets resultat	9.602	6.909	5.938	5.716	2.205	
Balance						
Udlån og tilgodehavender	311.542	289.396	284.334	259.530	233.648	
Egenkapital	87.889	79.026	70.843	62.663	55.271	
Aktiver i alt	552.281	487.687	447.920	408.415	378.773	
Nøgletal						
Kapitalprocent	21,3	21,4	20,8	19,1	18,8	
Kernekapitalprocent	21,3	21,4	20,8	19,1	18,8	
Egenkapitalforrentning før skat	14,2	11,2	11,6	12,0	5,8	
Egenkapitalforrentning efter skat	11,7	9,2	8,9	9,7	4,1	
Indtjening pr. omkostningskrone	2,0	1,5	1,6	1,6	1,2	
Renterisiko	2,0	1,5	0,4	1,2	1,6	
Valutaposition	0,4	0,3	0,3	4,4	0,9	
Valutarisiko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Udlån incl. nedskrivninger i forhold til indlån	72,8	73,7	82,2	82,1	79,6	
Udlån i forhold til egenkapital	3,5	3,7	4,0	4,1	4,2	
Årets udlånsvækst	8,6	1,8	9,6	11,1	3,0	
Overdækning i forhold til FIL §152	-	246,7	207,9	214,0	244,9	
Likviditet opgjort efter LCR	1.573,5	1.670,5	-	-	-	
Summen af store eksponeringer *	113,2	21,5	28,5	63,2	64,0	
Årets nedskrivningsprocent	-0,8	-0,1	0,0	0,1	0,2	
Afkastningsgrad	1,7	1,4	1,3	1,4	0,6	

* Ændrede regler for opgørelse gældende fra 2018

REPRÆSENTANTSKAB

Tanja Skammelsen Bang, Tolbølvej 7, Snedsted
Hanne Bjerregaard, Nørhå Byvej 32, Nørhå
Jørgen Munk Christensen, Porsevej 7, Vorupør
Kuno Frost, Ulstedvej 14, Vestervig
Anton Frostholt, Under Bakken 19, Sundby Mors
Niels Henrik Hove, Knattrupvej 4, Sønderhå
Verner Husted, Åbrovej 38, Sønderhå
Jan Hvam, Søvej 3, Sønderhå
Kresten Højbak, Sønderhå Hedevej 16, Sønderhå
Jens Møller Jensen, Stenbjergvej 7, Stenbjerg
Kirsten Jensen, Enehøjvej 1, Snedsted
Torben Flye Jensen, Rønheden 42, Bedsted
Carsten Kobberø, Oddesundvej 218, Koldby
Jens Kristian Larsen, Tingstrupvej 112, Thisted
Per Leegaard, Legårdsvej 28, Sønderhå
Erik Linnet, Vestervigvej 56, Bedsted
Erik Dalbro Møller, Rønheden 17, Bedsted
Hans Møller, Kongens Borer 8, Skyum
Niels Møller, Damsgårdsvej 6, Sønderhå
Åse Bach Møller, Rønheden 17, Bedsted
Jens N. Nicolajsen, Gytrupvej 14, Sønderhå
Bjarne Kragh Nielsen, Snedstedvej 114, Sundby
Torben K. O. Nielsen, Hundborgvej 1, Thisted
Tommy Nissen, Rubyvej 12, Agger
Preben Mulberg Næsgaard, Hatten 5, Thisted
Ann Møller Nørgaard, Degnevænget 22, Koldby
Christian Kjær Pedersen, Meldbjergvej 9, Staugstrup
Kenneth Pedersen, Gjersbølvej 8, Snedsted
Dorthe Bredahl Salomonsen, Kastanievej 34, Thisted
Ole Bach Salomonsen, Fjordlystvej 29, Thisted
Tage Schultz, Gytrupvej 1, Sønderhå
Jette Stüker, Kystvejen 69, Istrup